

Brussel, 27.10.2015
SWD(2015) 205 final

PART 3/3

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE

**Vademecum betreffende Europese normalisatie ter ondersteuning van wetgeving en
beleid van de Unie**

DEEL III

Richtsnoeren voor de uitvoering van normalisatieverzoeken

Inhoudsopgave

0.	INLEIDING.....	2
1.	DOELSTELLINGEN	3
2.	RICHTSNOEREN VOOR DE UITVOERING VAN NORMALISATIEVERZOEKEN	4
2.1.	Inleiding op de algemene beginselen	4
2.2.	Informatie over projectplanning	4
2.3.	Vaststellen van het gevraagde werkprogramma.....	4
2.4.	Overeenstemming over en beschikbaarheid van het gevraagde werkprogramma.....	4
2.5.	Updates van het gevraagde werkprogramma	5
2.6.	Verslaglegging.....	5
2.7.	Samenhang van de gevraagde normalisatiewerkzaamheden.....	6
2.8.	Specifieke richtsnoeren voor de ontwikkeling van geharmoniseerde normen.....	6
2.8.1.	Maatregelen om te verzekeren dat een geharmoniseerde norm voldoet aan een normalisatieverzoek.....	6
2.8.2.	Richtsnoeren voor de ontwikkeling van bepalingen voor geharmoniseerde normen	6
2.8.3.	Richtsnoeren voor de selectie van normatieve referenties in geharmoniseerde normen	8
2.8.4.	Vermelding van de wettelijke eisen die moeten worden gedekt door een geharmoniseerde norm	9
2.8.5.	Door andere instellingen ontwikkelde geharmoniseerde normen.....	9
2.9.	Vaststelling van gevraagde Europese normen en Europese normalisatieproducten door ENO's.....	10
2.10.	Herziening van gevraagde Europese normen en Europese normalisatieproducten	10
2.10.1.	Geldigheid van een normalisatieverzoek.....	10
2.10.2.	Laatste ontwikkelingen opgenomen in een geharmoniseerde norm	10
2.10.3.	Beperking van het toepassingsgebied van een geharmoniseerde norm	10
2.10.4.	Toegang tot informatie over aanzienlijke wijzigingen in een geharmoniseerde norm.....	11
2.11.	Status quo tijdens de opstelling van geharmoniseerde normen.....	11
2.12.	Verouderde geharmoniseerde normen.....	11
2.13.	Samenwerking met andere instellingen en internationale relevantie	11
2.14.	Samenspraak met de Commissie	11

0. INLEIDING

Dit *vademecum betreffende Europese normalisatie* bestaat uit de volgende delen die betrekking hebben op normalisatieverzoeken:

deel I betreffende de **rol** van de normalisatieverzoeken van de Commissie aan de Europese normalisatieorganisaties (ENO's); dit deel is gericht tot ambtenaren van de Commissie en alle actoren in het Europese normalisatiesysteem;

deel II betreffende de **voorbereiding en vaststelling** van de normalisatieverzoeken van de Commissie; dit deel is gericht tot ambtenaren van de Commissie, en

deel III betreffende **richtsnoeren** voor de **uitvoering** van normalisatieverzoeken door de ENO's; dit deel is gericht tot de ENO's en de technische organen daarvan.

Het *vademecum* is voor het eerst gepubliceerd in 2003 en voor het eerst herzien in 2009. Deze tweede herziening vormt een afspiegeling van de acties die zijn vastgesteld in de mededeling van de Commissie van juni 2011, getiteld *Een strategische visie voor Europese normen: de duurzame groei van de Europese economie tussen nu en 2020 bevorderen en versnellen*¹, en de voorschriften van Verordening (EU) nr. 1025/2012 betreffende Europese normalisatie² (hierna "de verordening" genoemd).

De delen I en III hebben geen betrekking op formele bezwaren tegen geharmoniseerde normen of de bekendmaking van de referenties van geharmoniseerde normen in het *Publicatieblad van de Europese Unie*³.

Dit deel van het *vademecum* (deel III) bevat richtsnoeren voor de uitvoering van normalisatieverzoeken om samenhangende praktijken vast te stellen voor de ontwikkeling, bekendmaking en herziening van door de Commissie gevraagde producten en voor een overeengekomen communicatieniveau tussen de Commissie en de ENO's.

¹ COM(2011) 311 definitief van 1.6.2011; zie bijlage II.

² Verordening (EU) nr. 1025/2012 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012 betreffende Europese normalisatie, tot wijziging van de Richtlijnen 89/686/EEG en 93/15/EEG van de Raad alsmede de Richtlijnen 94/9/EG, 94/25/EG, 95/16/EG, 97/23/EG, 98/34/EG, 2004/22/EG, 2007/23/EG, 2009/23/EG en 2009/105/EG van het Europees Parlement en de Raad en tot intrekking van Beschikking 87/95/EEG van de Raad en Besluit nr. 1673/2006/EG van het Europees Parlement en de Raad (PB L 316 van 14.11.2012); zie bijlage II.

³ Deze onderwerpen komen in andere documenten aan de orde.

1. DOELSTELLINGEN

In dit document worden de richtsnoeren uiteengezet voor de uitvoering van normalisatieverzoeken ("mandaten")⁴ die zijn aanvaard door de Europese normalisatieorganisaties (ENO's). Het document is gericht tot de ENO's en de technische organen daarvan of gelijkwaardige equivalente instellingen die normen opstellen, en moet tijdens de uitvoering van alle verzoeken consequent worden toegepast.

De gekozen aanpak en de onderliggende beginselen zijn gericht op:

- het doeltreffend en tijdig **opstellen** en **vaststellen** van normalisatieverzoeken mogelijk maken, zodat Europese normen of Europese normalisatieproducten zoals gevraagd snel **beschikbaar** en van geschikte **kwaliteit** zijn;
- het stimuleren van doeltreffende **projectplanning**, transparante **verslaglegging** en efficiënte **follow-up** tijdens de uitvoering van de verzoeken;
- het verzekeren van transparante **toegang tot gevraagde werkprogramma's**⁵;
- het vaststellen van voorwaarden voor **de wijziging van gevraagde werkprogramma's**;
- het bevorderen van **transparante, marktrelevante en mkb-vriendelijke geharmoniseerde normen en normalisatieprocessen waarbij rekening wordt gehouden met het algemeen belang**;
- **het bevorderen van vertrouwen in de gevraagde werkprogramma's**;
- het verzekeren van samenhangende **verslaglegging op basis van artikel 10, lid 5, en artikel 24, lid 1, onder a), van Verordening (EU) nr. 1025/2012**, en
- het verzekeren dat de **Commissie de beschikking heeft over alle vereiste informatie** bij het toepassen van artikel 10, lid 6, op geharmoniseerde normen.

De beginselen voor de ontwikkeling en herziening van geharmoniseerde normen zijn ook in algemene zin van toepassing op andere Europese normen, zoals die in de zin van artikel 4 van Richtlijn 2001/95/EG inzake algemene productveiligheid⁶, die de toepassing van wetgeving van de Unie ondersteunen door middel van indirecte verwijzing, waarbij de referenties van deze normen bekend worden gemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*. Daarom moet de tekst, als in dit document wordt verwezen naar geharmoniseerde normen, ook van toepassing zijn op normen die worden ontwikkeld ter ondersteuning van voornoemde wetgeving inzake algemene productveiligheid.

⁴ Artikel 10, leden 1 tot en met 5, van de verordening.

⁵ Het gevraagde werkprogramma is een uittreksel van de referentie-informatie die is opgeslagen in het werkprogramma van een normalisatieorganisatie (zie artikel 3, leden 1 en 2, van de verordening), dat is beperkt tot informatie over de uitvoering van een verzoek en dat de producten aangeeft die daadwerkelijk op een bepaald moment worden gedekt. Het gevraagde werkprogramma in het kader van dit document bevat geen projectplanning of verslagleggingselementen.

⁶ PB L 11 van 15.1.2002, blz. 4.

2. RICHTSNOEREN VOOR DE UITVOERING VAN NORMALISATIEVERZOEKEN

2.1. Inleiding op de algemene beginselen

De in dit document opgenomen beginselen bieden richtsnoeren voor degenen die de door de ENO's aanvaarde normalisatieverzoeken uitvoeren. Deze richtsnoeren helpen bij het verzekeren van de naleving van de vereisten in de verzoeken en zijn tweeledig:

- i) het zijn procedurele richtsnoeren, bv. betreffende het geschikte communicatieniveau tussen de ENO's en de Commissie tijdens de uitvoering, en
- ii) richtsnoeren voor de algemene ontwikkeling betreffende de verwachte inhoud van geharmoniseerde normen om de kwaliteit van de gevraagde producten te verzekeren en met name van geharmoniseerde normen.

2.2. Informatie over projectplanning

Projectplannen die informatie bevatten over de uitvoering van het normalisatieverzoek, moeten beschikbaar zijn voor de Commissie. In deze plannen moet, waar nodig, het volgende worden vastgesteld:

- de desbetreffende projectmanager(s) of andere contactpersonen;
- de vereiste of beschikbare bronnen (met inbegrip van andere instellingen die tot de werkzaamheden bijdragen), de belangrijkste taken en essentiële mijlpalen tijdens het project;
- de categorieën belanghebbenden die zouden moeten/zullen deelnemen aan de ontwikkeling van de gevraagde producten, en
- in algemene termen, alle voorzienbare ingestelde controles om te verzekeren dat aan de vereisten in een verzoek kan worden voldaan.

2.3. Vaststellen van het gevraagde werkprogramma

De informatie over producten in het gevraagde werkprogramma moet minstens een voorlopige titel en voorlopig toepassingsgebied omvatten.

De producten kunnen normen omvatten of andere producten die reeds zijn vastgesteld of worden ontwikkeld door de ENO's of door andere instellingen.

In het programma moet duidelijk worden vermeld of de voorgestelde producten ook zijn gekoppeld aan andere normalisatieverzoeken.

2.4. Overeenstemming over en beschikbaarheid van het gevraagde werkprogramma

Bij het verstrekken van informatie in het kader van artikel 10, lid 5, eerste zin, van de verordening moet (moeten) de ENO('s) altijd overeenstemming met de Commissie⁷ proberen te bereiken over het gevraagde werkprogramma dat moet worden uitgevoerd.

⁷ De Commissie neemt meestal eenvoudigweg nota van het gevraagde werkprogramma dat is opgesteld op basis van het verzoek. Zij kan echter ook de aandacht vestigen op haar prioriteiten of andere opmerkingen maken om de juiste interpretatie van haar oorspronkelijke verzoek te verzekeren.

Idealiter zou de ENO dit specifieke werkprogramma na eventuele updates ook beschikbaar moeten maken voor belanghebbende partijen.

2.5. Updates van het gevraagde werkprogramma

Wanneer het onderwerp of de producten die worden gedekt door een gevraagd werkprogramma, worden opgesplitst, samengevoegd of verwijderd uit het programma, moet de Commissie worden geïnformeerd en een toelichting krijgen.

In tegenstelling tot de herziening van een product dat al wordt gedekt door een verzoek, is bij de opname in het programma van een nieuw onderwerp voor normalisatie een nieuw verzoek nodig op grond van artikel 10, leden 1 en 2, van de verordening tenzij het oorspronkelijke verzoek een procedure⁸ bevat voor het uitvoeren van nieuwe werkzaamheden die niet zijn gedekt in het oorspronkelijke programma.

2.6. Verslaglegging

De jaarlijkse verslaglegging over de uitvoering van een verzoek moet worden voortgezet tot een verzoek is voltooid (d.w.z. alle onderwerpen of producten die zijn geïdentificeerd in het oorspronkelijke werkprogramma, mogelijk met wijzigingen, zijn vastgesteld⁹ als Europese normen of Europese normalisatieproducten), wordt ingetrokken, verloopt of wordt vervangen door een ander verzoek.

Indien een afzonderlijk verzoek geen uiterste termijn bevat voor het eindverslag, vermeldt de ENO duidelijk dat het laatste jaarverslag het eindverslag is.

Met betrekking tot verzoeken voor geharmoniseerde normen moet de verslaglegging tijdens de geldigheidsperiode van het verzoek worden voortgezet en eventuele wijzigingen en herzieningen dekken van de desbetreffende normen.

De jaarlijkse verslaglegging moet de Commissie in staat stellen toezicht te houden op de voortgang van de uitvoering van het verzoek en moet in ieder geval:

- de redenen identificeren voor eventuele afwijkingen van het werkprogramma;
- aangeven of maatregelen die zijn genomen op basis van artikel 5 van de verordening, passende vertegenwoordiging en daadwerkelijke deelname van alle relevante belanghebbenden hebben bevorderd en vereenvoudigd of dat er belemmeringen zijn geconstateerd, en de categorieën belanghebbenden vermelden die actief hebben deelgenomen aan de door de Commissie gevraagde normalisatiewerkzaamheden;
- in algemene termen eventuele maatregelen beschrijven die zijn genomen om te verzekeren dat geharmoniseerde normen die worden ontwikkeld of herzien, voldoen aan het/de relevante verzoek(en);
- geharmoniseerde normen identificeren die niet bij de Commissie zijn ingediend voor bekendmaking van de referenties in het *Publicatieblad*, en de redenen voor het niet indienen toelichten;

⁸ Zie de relevante bepalingen in het desbetreffende verzoek.

⁹ In dit document verwijst "vaststelling" naar de desbetreffende ENO die een Europese norm of Europees normalisatieproduct beschikbaar maakt voor zijn leden of het publiek.

- eventuele strijdige nationale normen vermelden die niet zijn ingetrokken overeenkomstig artikel 3, lid 6, van de verordening binnen de door de desbetreffende ENO na de publicatie van een geharmoniseerde norm vastgestelde uiterste termijnen, en
- het gevraagde werkprogramma bevatten of hiertoe toegang bieden.

2.7. Samenhang van de gevraagde normalisatiewerkzaamheden

In de basissamenwerkingsovereenkomst tussen CEN, Cenelec en ETSI¹⁰ zijn de drie ENO's "overeengekomen het publiek een volledige en consistente reeks normen en andere consensusdocumenten te bieden om het efficiënte gebruik van schaarse middelen te maximaliseren, door:

- duplicatie van werkzaamheden door CEN, Cenelec en ETSI te voorkomen;
- eventuele hiaten in de werkprogramma's te identificeren;
- verantwoordelijkheden te verduidelijken;
- richtsnoeren op te stellen voor gemeenschappelijke activiteiten."

2.8. Specifieke richtsnoeren voor de ontwikkeling van geharmoniseerde normen¹¹

2.8.1. Maatregelen om te verzekeren dat een geharmoniseerde norm voldoet aan een normalisatieverzoek

De ENO's zijn primair verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat het aanvaarde verzoek op de juiste wijze wordt uitgevoerd en dat de daaruit voortvloeiende geharmoniseerde normen eraan voldoen. Maatregelen van de Commissie en de ENO op basis van artikel 10, lid 5, van de verordening zijn niet van invloed op deze primaire verantwoordelijkheid en verbintenis.

De ENO's moeten passende maatregelen nemen om te verzekeren dat alle geharmoniseerde normen voldoen aan de vereisten in de desbetreffende normalisatieverzoeken.

2.8.2. Richtsnoeren voor de ontwikkeling van bepalingen voor geharmoniseerde normen

Een geharmoniseerde norm streeft er altijd naar om de toepassing van harmonisatiewetgeving van de Unie te ondersteunen. Een normalisatieverzoek vermeldt de wettelijke voorschriften die moeten worden ondersteund bij het gebruik van een gevraagde geharmoniseerde norm. De ENO's moeten verzekeren dat technische organen of andere organen die verantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling van geharmoniseerde normen, over voldoende kennis beschikken van alle vereisten die in het desbetreffende verzoek worden behandeld.

VOORBEELD: Het verantwoordelijke technische orgaan moet zich ervan bewust zijn dat van hem wordt verwacht dat hij informatie verstrekt over de essentiële eisen die de geharmoniseerde norm moet dekken (zie punt 2.8.4).

¹⁰ Bijlage C bij de CEN/CENELEC Internal regulations, deel 2.

¹¹ De richtsnoeren in dit hoofdstuk zijn gebaseerd op ervaring met de inhoud van geharmoniseerde normen en worden in bepaalde technische sectoren al door de ENO's toegepast.

Een geharmoniseerde norm die is ontwikkeld in reactie op een verzoek, kan onderwerpen dekken die niet worden gedekt door het verzoek of door andere verzoeken. Als dit het geval is, moet er echter, voor zover mogelijk, onderscheid worden gemaakt tussen normatieve elementen in reactie op de desbetreffende verzoeken en andere normatieve elementen die geen reactie zijn op een verzoek.

VOORBEELD: In een geharmoniseerde norm moeten normatieve elementen die betrekking hebben op veiligheid (die ernaar streven essentiële eisen te ondersteunen), zo veel mogelijk worden gescheiden van normatieve elementen die geen betrekking hebben op veiligheid (die geen essentiële eisen ondersteunen), zodat ditzelfde onderscheid kan worden gemaakt bij het vermelden van de essentiële eisen die zijn gedekt door een geharmoniseerde norm (zie punt 2.8.4).

De harmonisatiewetgeving van de Unie waarnaar wordt verwezen in een desbetreffend verzoek, moet het referentiepunt vormen voor de ontwikkeling van normen die zijn opgenomen in een geharmoniseerde norm. In het algemeen moet een geharmoniseerde norm de middelen specificeren voor de ondersteuning van essentiële of andere wettelijke eisen die zijn opgenomen in harmonisatiewetgeving van de Unie.

VOORBEELDEN:

Het eenvoudigweg herhalen van wettelijke voorschriften in een geharmoniseerde norm stelt geen middelen vast.

Niet-specifieke referenties naar andere normen doen dat evenmin, indien de gebruikers van een geharmoniseerde norm zelf de middelen moeten vaststellen voor toepassing van de norm waarnaar wordt verwezen.

Geharmoniseerde normen kunnen geen wettelijke definities of bepalingen, d.w.z. een exacte wettelijke eis (zoals de verplichte markeringen op een product) wijzigen.

Het is aan de desbetreffende ENO('s) om te besluiten of een geharmoniseerde norm één, meerdere of alle essentiële (of andere wettelijke) eisen moet dekken die van toepassing zijn op een bepaald product of een bepaalde dienst. Bepalingen die dienen ter ondersteuning van wettelijke eisen overeenkomstig een desbetreffend verzoek, moeten in een geharmoniseerde norm altijd de vorm aannemen van normatieve elementen.

VOORBEELDEN:

Bepalingen die zijn opgenomen in een informatieve bijlage, kunnen niet worden gekoppeld aan essentiële eisen, aangezien de naleving van een geharmoniseerde norm mogelijk moet zijn zonder verwijzing naar de informatieve bijlagen.

Zo kan ook het voorwoord (een informatief element) bij een geharmoniseerde norm geen bepalingen of normatieve referenties naar andere normen bevatten.

In overeenstemming met de geest van de Europese normalisatie moeten bepalingen:

- geen omstandigheden creëren voor oneerlijke mededinging; en
- technologie-neutraal en op prestaties gebaseerd zijn om te verzekeren dat een geharmoniseerde norm niet onrechtmatig bepaalde producten, diensten of marktdeelnemers, in het bijzonder het mkb, discrimineert.

2.8.3. *Richtsnoeren voor de selectie van normatieve referenties in geharmoniseerde normen*

Bij de selectie van normatieve referenties voor gebruik in een geharmoniseerde norm, moeten de ENO's altijd proberen beperkte en gecontroleerde verwijzingsketens te bereiken.

Normatieve referenties vormen een integraal onderdeel van een geharmoniseerde norm, maar hoeven geen geharmoniseerde normen te zijn of zelfs maar te zijn gebaseerd op een verzoek van de Commissie. Om die reden moeten de ENO's bijzondere aandacht besteden aan de beoordeling van de geschiktheid van elke normatieve referentie door bijvoorbeeld na te denken over de beschikbaarheid op nationaal niveau, met inbegrip van de mogelijkheid van nationale taalversies.

Bij geharmoniseerde normen zijn de volgende beginselen van belang om het risico op normatieve referenties die resulteren in het niet voldoen aan het oorspronkelijke verzoek, te voorkomen:

- 1) over het algemeen moet worden verwezen naar EN- of ISO-/IEC-normen;
- 2) de bepalingen die zijn opgenomen in clausules van een norm waarnaar normatief wordt verwezen, mogen niet strijdig zijn met de vereisten van het desbetreffende verzoek;
- 3) referenties zonder datum moeten worden vermeden, aangezien dit ertoe kan leiden dat referenties niet bekend worden gemaakt in het *Publicatieblad*¹²;
- 4) Er moet in het bijzonder aandacht worden besteed aan het gebruiken van normatieve verwijzingen naar de meest recente versies die beschikbaar zijn tijdens de vaststelling van een geharmoniseerde norm;
- 5) verwijzingen naar een clausule in een norm met bekende of gestelde tekortkomingen (waartegen bv. formeel bezwaar bestaat) moeten worden vermeden;
- 6) alle normatieve verwijzingen moeten openbaar beschikbaar zijn wanneer een geharmoniseerde norm bekend wordt gemaakt. Indien dat niet mogelijk is, moet de desbetreffende ENO de indiening van de verwijzingen van de geharmoniseerde norm bij de Commissie uitstellen totdat deze openbaar beschikbaar worden, en
- 7) rechtshandelingen kunnen nooit worden gebruikt als normatieve verwijzing¹³.

¹² Indien ongedateerde referenties later worden gewijzigd kan dat ertoe leiden dat niet meer wordt voldaan aan de conformiteit met een geharmoniseerde norm. Op zijn beurt zou het vermoeden van conformiteit verloren gaan als gebruikers van de geharmoniseerde norm niet direct hun producten of diensten aanpassen in overeenstemming met de toepasselijke wijzigingen. In dergelijke gevallen past de Commissie artikel 10, lid 6, van de verordening niet toe (dit kan zij ook niet) en kunnen de gebruikers van de geharmoniseerde norm niet eenvoudig vaststellen wanneer de wijzigingen van toepassing worden en zijn er geen specifieke overgangsregelingen om te verzekeren dat het vermoeden van conformiteit (hoewel niet onmisbaar) zonder onderbreking kan worden behouden.

¹³ Er zijn alleen informatieve verwijzingen naar rechtshandelingen mogelijk, bv. in een informatieve bijlage (zie punt 2.8.4).

2.8.4. Vermelding van de wettelijke eisen die moeten worden gedekt door een geharmoniseerde norm

Alle informatie over wettelijke eisen die door een geharmoniseerde norm moeten gedekt, en ook uitsluitend die informatie, moet bij voorkeur zijn opgenomen in een informatieve bijlage bij de geharmoniseerde norm. Deze informatie moet tevens een referentie bevatten naar het/de toepasselijke uitvoeringsbesluit(en) van de Commissie (d.w.z. normalisatieverzoek(en)).

De informatie moet parallel aan de bepalingen in de geharmoniseerde norm worden opgesteld en moet beschikbaar zijn tijdens de openbare raadplegingsstadia om de beoordeling van het ontwerp van de geharmoniseerde norm overeenkomstig artikel 10, lid 5, van de verordening mogelijk te maken. Indien een geharmoniseerde norm ernaar streeft de toepassing van een aantal richtlijnen/verordeningen te ondersteunen, moet uit de informatie duidelijk blijken welke bepalingen welke handeling ondersteunen.

Alle ENO's moeten geharmoniseerde beginselen toepassen voor de formulering en de indeling van deze informatie, bij voorkeur met behulp van een specifieke tabelindeling. Bij de toepassing van deze beginselen moet worden geëvalueerd, op basis van de ondersteunde wettelijke eisen en andere informatie die wordt verstrekt in een geharmoniseerde norm, hoe de gedetailleerde overeenstemming kan worden aangegeven tussen de normatieve elementen van de geharmoniseerde norm en de wettelijke eisen die moeten worden gedekt.

De ENO's moeten beschikken over geschikte middelen voor de verificatie en wijziging van deze informatie, met name op basis van beoordelingen overeenkomstig artikel 10, lid 5, voordat een geharmoniseerde norm bekend wordt gemaakt.

De ENO's moeten samen met de nationale normalisatie-instellingen geschikte manieren proberen te vinden om de informatie die aangeeft welke wettelijke eisen door een geharmoniseerde norm moeten worden gedekt, openbaar beschikbaar te maken, bv. in samenvattingen van geharmoniseerde normen, in het bijzonder ten behoeve van het mkb.

2.8.5. Door andere instellingen ontwikkelde geharmoniseerde normen

De ENO's kunnen samenwerken met andere normalisatie-instellingen voor de ontwikkeling, wijziging of herziening van geharmoniseerde normen die worden gedekt door een normalisatieverzoek. De vereisten van het oorspronkelijke verzoek zijn in gelijke mate geldig wanneer een norm, die een geharmoniseerde norm moet worden, is ontwikkeld door een andere instelling. In deze gevallen moet de ENO de andere instelling informeren over de vereisten van het desbetreffende normalisatieverzoek en over de vereisten in artikel 5 van de verordening.

Wanneer een geharmoniseerde norm is ontwikkeld, gewijzigd of herzien door een andere instelling, moet de desbetreffende ENO bijzondere aandacht schenken aan het opstellen van de informatie waarnaar wordt verwezen in punt 2.8.4 en de tijdige beschikbaarheid ervan tijdens de openbare raadplegingsstadia.

Onafhankelijk van de maatregelen die door de Commissie moeten worden uitgevoerd op grond van artikel 10, lid 5, van de verordening, moeten de ENO's beschikken over passende middelen om te verifiëren of een geharmoniseerde norm die is ontwikkeld door

een andere instelling, volledig of gedeeltelijk kan worden gebruikt naar aanleiding van een toepasselijk verzoek van de Commissie.

2.9. Vaststelling van gevraagde Europese normen en Europese normalisatieproducten door ENO's

De ENO's moeten de tekst van de gevraagde Europese normen en Europese normalisatieproducten in hun eigen officiële taal (talen) beschikbaar maken voor de Commissie en, op verzoek eveneens informatie over de bronnen van alle normatieve referenties.

Wanneer de referenties van geharmoniseerde of andere Europese normen bekendgemaakt moeten worden in het *Publicatieblad*, wordt de ENO's in het desbetreffende normalisatieverzoek gevraagd om deze referenties aan de Commissie te overleggen. De ENO's moeten dit onverwijld en in overeenstemming met hun jaarlijkse planning doen nadat zij de desbetreffende normen hebben vastgesteld.

Indien de desbetreffende ENO van mening is dat een geharmoniseerde of andere Europese norm niet voldoet aan het oorspronkelijke normalisatieverzoek, mogen de referenties niet worden ingediend bij de Commissie en moet verslag worden gedaan van de redenen op basis van de middelen die zijn vastgesteld overeenkomstig punt 2.8.1 of een beoordeling op grond van artikel 10, lid 5, van de verordening.

2.10. Herziening van gevraagde Europese normen en Europese normalisatieproducten

2.10.1. Geldigheid van een normalisatieverzoek

De vereisten van een normalisatieverzoek blijven, samen met eventuele latere wijzigingen, van toepassing wanneer gevraagde Europese normen en Europese normalisatieproducten worden herzien, tenzij het verzoek wordt ingetrokken, verloopt of wordt vervangen door een ander verzoek¹⁴.

2.10.2. Laatste ontwikkelingen opgenomen in een geharmoniseerde norm

ENO's moeten beschikken over passende middelen en procedures om de herziening te starten van een geharmoniseerde norm om te verzekeren dat de bepalingen die zijn opgenomen in een dergelijke geharmoniseerde norm, op passende wijze de algemeen erkende laatste ontwikkelingen blijven volgen.

2.10.3. Beperking van het toepassingsgebied van een geharmoniseerde norm

Indien het toepassingsgebied van de herziene versie van een geharmoniseerde norm beperkter moet zijn dan het toepassingsgebied van de te vervangen norm, dan moet de desbetreffende ENO dit aan de Commissie melden en toelichten voordat de norm bekend wordt gemaakt¹⁵.

¹⁴ Zie ook deel I, punt 6.3.

¹⁵ Zo kan de Commissie beoordelen of er specifieke actie noodzakelijk is met betrekking tot producten of diensten die niet langer door de norm worden gedekt. Dit is een atypisch geval, waarbij de ENO gedeeltelijk stopt met de uitvoering van het normalisatieverzoek.

2.10.4. Toegang tot informatie over aanzienlijke wijzigingen in een geharmoniseerde norm

De ENO's moeten samen met de nationale normalisatie-instellingen passende middelen proberen te vinden om informatie over aanzienlijke wijzigingen in een herziene of gewijzigde geharmoniseerde norm openbaar beschikbaar te maken, bv. in samenvattingen van geharmoniseerde normen en in het bijzonder ten behoeve van het mkb.

2.11. Status quo tijdens de opstelling van geharmoniseerde normen

De aanvaarding door een ENO van een normalisatieverzoek leidt tot een status quo zoals omschreven in artikel 3, lid 6, van de verordening met betrekking tot de nationale normalisatieactiviteiten binnen het toepassingsgebied van het desbetreffende verzoek.

2.12. Verouderde geharmoniseerde normen

De ENO's moeten de Commissie ervan in kennis stellen wanneer zij voornemens zijn een geharmoniseerde Europese norm waarvan de referenties bekend zijn gemaakt in het *Publicatieblad*, in te trekken omdat deze niet langer een afspiegeling is van de laatste ontwikkeling of verouderd is en zij niet van plan zijn deze te herzien of een nieuwe geharmoniseerde norm bekend te maken ter vervanging¹⁶.

Artikel 3, lid 6, blijft van toepassing totdat de Commissie de referenties naar de desbetreffende norm verwijdt uit het *Publicatieblad*, zelfs als deze is ingetrokken als Europese norm.

2.13. Samenwerking met andere instellingen en internationale relevantie

Indien een gevraagde Europese norm of een gevraagd Europees normalisatieproduct wordt ontwikkeld, herzien of gewijzigd door andere instellingen, moet de desbetreffende ENO verifiëren of de ontwikkelingsprocessen zijn gebaseerd op de door de Wereldhandelsorganisatie erkende beginselen op het gebied van normalisatie (de beginselen zoals opgenomen in bijlage 3 bij de Overeenkomst inzake technische handelsbelemmeringen van de Wereldhandelsorganisatie¹⁷).

Bij het uitvoeren van verzoeken moeten de ENO's, voor zover mogelijk, rekening houden met bestaande internationale normen en wereldwijd gebruikte technische specificaties die zijn ontwikkeld door andere normalisatieorganisaties in overeenstemming met de beginselen in bijlage 3 bij de Overeenkomst inzake technische handelsbelemmeringen van de Wereldhandelsorganisatie.

2.14. Samenspraak met de Commissie

De ENO's moeten tijdens de gehele uitvoeringsperiode overleg voeren met de dienst van de Commissie die verantwoordelijk is voor het normalisatieverzoek.

¹⁶ Zo kan de Commissie een laatste datum vaststellen voor het vermoeden van conformiteit voor producten, diensten of andere onderwerpen die niet langer worden gedekt door de geharmoniseerde norm. Dit is een atypisch geval, waarbij de ENO gedeeltelijk stopt met de uitvoering van het verzoek.

¹⁷ https://www.wto.org/english/res_e/booksp_e/analytic_index_e/tbt_02_e.htm#ann_3

Vragen over de interpretatie van de vereisten die zijn opgenomen in een normalisatieverzoek, moeten worden gericht tot die dienst en de normalisatie-eenheid van DG GROW moet op de hoogte worden gehouden.